

Nieuwe methode voor catechese met volwassen dopelingen

Stapstenen voor catechumenen

Een interdiocesane werkgroep vertaalde en bewerkte een recente Franse catechesemap voor catechumenen. *Stapstenen voor catechumenen. Zes ontmoetingen met Jezus Christus* betekent niet alleen een verrijking voor de catechumenaatswerking in ons taalgebied, de publicatie inspireert ook de vernieuwing van de catechese in onze streken.

Peter Vande Vyvere

Het catechumenaat, de voorbereiding op het doopsel van volwassenen, wordt ook in Vlaanderen stilaan een vaste waarde. Voorlopig gaat het in de Vlaamse bisdommen over kleine groepjes, maar hun aantal neemt lichtjes toe.

Tien jaar geleden maakten de aantallen in het Franstalig landsgedeelte een sprong: van een handjevol enkelingen tot enkele tientallen per bisdom. De secularisering is bij onze Franstalige geloofsgenoten al langer en ingrijpender aan de gang, waardoor daar vroeger dan bij ons meer niet-gedoopten waren. En dus sneller dan bij ons ook meer volwassen bekeerlingen. Als de curve in Vlaanderen die in Wallonië blijft volgen, dan mogen we binnenkort ook hier een toename van catechumenen verwachten.

Maar het is belangrijk de voorbereiding van Nederlandstalige volwassen dopelingen nu al te ondersteunen en ook klaar te staan wanneer het catechumenaat nog aan belang wint. Daarom brengt de 'interdiocesane werkgroep voor het catechumenaat' een nieuwe publicatie in het Nederlands: *Stapstenen voor catechumenen. Zes ontmoetingen met Jezus Christus*.

Het is een map voor de catechetische voorbereiding van de catechumeen op het doopsel, een traject dat gemiddeld zo'n anderhalf jaar duurt. In die periode groeien de kandidaten langs vier wegen in geloof: door getuigenis, door liturgische vieringen, door een groeiende vertrouwdheid met de praktijk van een christelijke levensstijl, én door een aangepaste catechese.

Voor die laatste is de nieuwe uitgave bedoeld. *Stapstenen voor catechumenen* is geïnspireerd op het Franse *Rencontre avec Jésus le Christ – Itinéraires pour des catéchumènes* (2010). De nieuwe catechesebundel is een werkvertaling van een weloverwogen selectie uit de Franse map. Die originele uitgave omvat 25 modules waaruit de begeleiders een keuze kunnen maken. De modules zijn gegroepeerd rond zes belangrijke uitdagingen op de weg van de initiatie in het christen zijn: verwelkoming, levens-terugblik, vergeving, leren bidden, Jezus volgen en keuzes maken.

In de Nederlandstalige uitgave werd uit elk van die zes thema's één module vertaald. Elke module vertrekt vanuit een nieuwtestamentisch ontmoetingsverhaal. Immers, christen worden betekent in de kern: Jezus Christus ontmoeten, hem beter leren kennen en groeien in verbondenheid met hem. Eén module bestaat telkens uit drie samenhangende bijeenkomsten, die achtereenvolgens vanuit drie perspectieven focussen op de ontmoeting met Jezus: vanuit het leven, vanuit de Schrift en vanuit de kerkelijke traditie (met haar liturgie, geloofsbelijdenis en grote spirituele figuren). Elke samenkomst duurt anderhalf uur. Dat betekent dat de nieuwe map 'materiaal' biedt voor achttien samenkomsten van anderhalf uur. In de opbouw van die bijeenkomsten worden momenten van uitwisseling en gesprek afgewisseld met momenten van stilte, persoonlijke reflectie en gebed. De samenkomsten zijn dus niet bedoeld als 'lessen', maar als een initiërend gebeuren voor de begeleiders, de catechumeen of catechumenen.

De deelnemersmap van ‘Stapstenen voor catechumenen’ bevat twee cahiers: een ‘brochure’ met de zes modules en een persoonlijk cahier. Dat laatste is een soort dagboek waarin de catechumeen geregeld persoonlijk terugblijkt op de afgelegde weg. Daarnaast geeft het persoonlijk cahier ook informatie over de dynamiek van het catechumenaat en van het liturgisch jaar en bevat het de teksten van enkele centrale christelijke gebeden. De begeleidersmap bevat vanzelfsprekend ook het deelnemersgedeelte, maar voorziet daarenboven in een begeleiderscahier. Op een dubbele pagina per module wordt daarin uitgelegd hoe de drie samenkomsten van anderhalf uur kunnen verlopen.

De vertalers en samenstellers van de Nederlandstalige map hebben er bewust voor gekozen dicht bij het Franse origineel te blijven, al is er waar nodig – bij de verwijzing naar ‘catechetisch materiaal’ bijvoorbeeld – in een kleine aanpassing voorzien. Voorop staat de trouw aan de methode en aan de dynamiek van het Franse origineel. Dat is niet toevallig, want als we hierboven opmerkten dat de kerk in Franstalig België sneller dan bij ons de context van de ‘christelijke samenleving’ achter zich liet, dan geldt dat a priori voor de Franse kerk. Meer dan zeventig jaar geleden al – in 1943! – verscheen in Frankrijk een ophefmakend boek met de titel *La France, pays de mission?* – ‘Frankrijk, missieland’. Eigenlijk heeft de Franse kerk sinds die tijd al ervaring met evangeliseren in een moderne, seculiere cultuur. En dat resulteerde in uiterst interessante studies, kerkelijke documenten en catecheseboeken. In de catechese kwam de pedagogie van de initiatie centraal te staan. Kort gezegd: het besef dat inwijden in het christelijk geloof, voor mensen die er niet of amper mee vertrouwd zijn, het best gebeurt door hen mee op sleeptouw te nemen in het beleven van het geloof, door hen het leven van de christelijke gemeenschap in al zijn dimensies te leren kennen.

In de nieuwe catechese-methode voor catechumenen betekent dat bijvoorbeeld dat de levensbetrokken uitwisseling tussen gelovigen en nieuwkomers, een meditatieve lezing van Schriftteksten en het samen bidden centraal staan.

Als we bedenken dat sinds het Tweede Vaticaans Concilie het catechumenaat – met zijn (ook letterlijke) onderdompeling in het Paasmysterie van dood en verrijzenis van Jezus – model en inspiratiebron voor alle vormen van catechese is geworden, dan is het verschijnen van *Stapstenen voor catechumenen* in ons taalgebied niet zonder belang. Jazeker, de map zoals ze voorligt, dient voor de catechetische begeleiding van catechumenen, maar wie de methode en de dynamiek ervan in de vingers krijgt, doet belangrijke ervaring op voor elk soort catechese in de toekomst.

Stapstenen voor catechumenen. Zes ontmoetingen met Jezus Christus (deelnemersmap met cursuscahier en persoonlijk cahier), Licap, Brussel, 2014, €10.

Stapstenen voor catechumenen. Zes ontmoetingen met Jezus Christus (begeleidersmap met cursuscahier, persoonlijk cahier en begeleiderscahier), Licap, Brussel, 2014, €12.

Bestellen kan via www.pascali.be .